

10639

Landsmåls- och Folkminnesarkivet
Uppsala

NORRBOTTEN

Nederluleå (Avan)

7/8 1937

Lundberg, Algot, 1937

Svar på ULMA:s frågelista M 25 Jaktens och
fiskets betydelse för hushållningen

36 bl.4:o

10639

Exc .OSD

Algot Lundberg

1937.

1
Norrbotten

Nederluleå sn.

Jaktens och fiskets betydelse för
hushållningen.

Svar på landomsarkivets fråge-
lista M 25, besvarad från Avan i
Nederluleå socken, Norrbottens län.

I. Allmänna uppgifter.

Det är bekant, att tillgången på
fisk och vilt varit av betydelse för
hushållningen. I vad det avser jakten
må följande notis anföras:

ULMA 10639. Algot Lundberg. 1937
NB. NEDERLULEÅ (Avan)
Frgl. M 25

han var en g^äb, da ja var p^örk,
som ältz skull ha b^ösa v^e-se ne-
var utz ärb^öste, om-en var utz h^äg
v^en al f^zgr,

"det var en gubbe, då jag var pojke,
som alltid skulle ha b^össan med
sig när han var uti arbete, om
han var uti hugga^{veden} (eller köra."

Men numera har jakten föga eller
ingen betydelse för försörjningen. Se
framgår av uttrycket:

b^ösh^öse har älar f^ltt r^övh^öse
"b^öshålet (= kössmyningen) har aldrig
fyllt r^övhålet."

I de sedan gammalt odlade bygg-
deuna, exempelvis i Avon, har jakten
och fisket blivit av mindre betydelse
och i huvudsak blivit en näringsfång

för den fattigare befolkningen; de som sysslade med jakt och fiske hade sålunda föga anseende. Ex.

dom vör ant häre föga riktiga hära dom som jakte o fiska, dom vör häre som na räktuso,

"de voro inte hällna för några riktiga karlar de som jaktade och fiskade, de voro hällna som några rackluser."

Vid slutet av 1800-talet var det sålunda bara bärrmänskäran o bräntläran "Bergmanskarlarna och Bräntläarna" som fiskade. De förra, "Bergmanskarlarna", hade varit rika bönder men genom borgensförbindelser och spritmissbruk någese dom sidär "nödgedes de cedera" från jorden, och

sedan ågnade de sig i huvudsak åt
fiske, isynnerhet vinterfiske, ty om
sommarens bräskedam göra
dågsvärka näst bönderna "brukade
de göra dagsvesken hos bönderna."

(Det största intresset gällde dock
brännvinet; detta belyses av följande
uttryck, som den äldre Bergman föll-
de, då han sände sonen till staden
för att sälja fisk:

tzjzp ant na isnyttst, tzjzp båra
br^{en}viz^{ne} "köp inte något onyttigt,
köp bara brännvin."

Bränklanna, jfr. sid. 12, jaktade mest
om vintern och fiskade om somma-
ren. En av dem, den äldre Sandström,
brukade smida kaffekvarnar, men
varken fisket eller smidet gav full

försörjning, och hans hustru brukade
därför ofta gå o bärs "gå och besa,"
d. v. s. tigga i byn.

Frånsett laxfisket, som hade ett be-
tydligt högre socialt anseende än det
fiske som nu är omnämmt, var det
sålunda regel att bönderna ej sysslade
med fiske. Ett undantag från regeln
var fån at n nits-öl "fadern åt
kils-olle," han var som lät o vild
bära vara ästa ätra "han var som
lat och ville bara vara ute på älven."
Han gjorde sig ett par "sjöandrar," jfr.
min uppsats Båtar och båtbygge.

Det ligger i sakens natur att under
nödåren, då "brödfödan" blev knapp,
mången måste söka sig föda ur
skogar och sjön. Detta gäller i synnerhet

om Svans grannbyar, Skogsleyarna, där
man under åren 1866-67 levde ut-
slutande av fisk och fågelkött. Efter
en meddelare är antecknat:

Snäll fjälbröggan upr fjärbäcken så
at dom lēvd bara a fågen o fisken
men de värste var at-a vatjs här
o magan

"Snäll-kärvingen i Fjärbäcken sade,
at dom levde bara av fågel och fisk,
men det värsta var at hon blev så
hård i magen."

I vad det anser rätten at jaga
och fiska anses man ha rätt at
jaga och fiska när och var man
vill. etc.

ant äne en jä värst ha dom fiske
o jakte bär dom vild "inte annat

än jag vet ha dom fiskat och jagat
var dom ville."

Ja häd äler na t^äh om ate
var lörlit el örlörlit, dom sköto
När dom v^äld "jag hörde aldrig något
tal om ate det var lörligt eller olörligt,
de sköto när de ville."

Numera anses djurskytelse skederligt
och man jagar sig lojalt efter gällande
bestämmelser. Mesta intresset tilldrager
sig sigfögeljakte "sjöfågeljakten" och
ärljakte "älvjakten", vilka sysselsätt-
ningar nu närmast äro fritids- och
sportbetonade. Bönderna betrakta det
som lyx att hålla sig med bössa och
hund.

Frånsett laxfisket ligger det i Sakens
natur, jfr. sid. 3, att inga tvistsligheter

uppstått angående rätten till fiskerätten.

8

Medan delägarna i Sun laxfiske och Gäddviko laxfiske, har sedan gammalt varit tristigheter ^{rätta läget för} om vardera fiskets fasta byggnader i älven. Gäddvikarna ha ofta påstått att Sun laxfiske nått in på kungsådran, och Svaboerna ha riktat samma anklagelse mot Gäddvikarna. Med växlande framgång eller förlust ha de växelvis uppträtt som kårande och svarande inför både häradsrätt och vattendomsstol. Några av övriga laxfisker, t. ex. Bålinge, Edefors, Harads och Hedeus, ha även någon enstaka gång varit inblandade i dessa processer.

Till byns gemensamma egendom har sedan gammalt räknats fiskerätten i den s. k. Åkerbäcken, jfr. min uppsats

9

om By och gård. Denna fiskerätt, som
avsåg nyttjandet av den fasta Tinggården
i bäcken invid Åkerbron och rätten
att utsätta ryssjor i bäcken, försåldes
vid byastämman om våren, då den
högstbjuden brukade rop in b^äcken
"ropa in bäcken." - En av meddelar-
na nämner, att han ett år betalade
en krona och 75 öre, men tidigare hade
han läp^ukä^ul för ²bä^utä^uha ¹²tä^ulv kro^uön
"han Lapp-Kalle fått betala 12 kronor"
för bäcken. Men då Lapp-Kalle funnit
att man blott dyrka upp priset "dyrkat
upp priset" för honom, gick han till nu
äsyftade meddelare och bad honom
"ropa in bäcken" så skulle de ha
den gemensamt. Det var därför han
fick fiskerätten för så billigt som

en krona och 75 öre, ty när Lappe-Kalle
Teg brydde sig ingen om att bjuda
något.

Fastän bäcken var "utarrunderad"
avsåg sig "Bränslarna", jfr. sid. 3,
ha rätt att fiska i densamma; denna
rätt tog sig även byns småpojkar.
Både Bränslarna och småpojkarne
brukade meta invid gamla bron,
den s. k. Östarrattbron. Tillägg sid. 35.

Jfr. sid. 23.

II. Jaktens betydelse.

Det är förut, å sid. 1, anförts att jak-
ten varit av betydelse och detta kan be-
läggas genom följande meddelande av
en rättsbitar "utflyttare" som för
omkring 40 år sedan besatte sig
i en grannby:

ner ja gick ät om mårjan, så sådan
krigsga firtejn, fara jaga, så et in
par tjim so had ja fråir fögel,
so ve vour äler ätan fögel frjyt

"när jag gick ut om morgonen, så sådan
omkring fyratiden, för att jaga, så efter
ett par timmar så hade jag flera
fåglar, så vi voro aldrig utan fågel-
kött."

En annan meddelare nämner att
i de byar inom socknen, vilka kallas
"skogbyarna", t. ex. Bjurträsk och
Klöverträsk, där fångs fårl som
jakte för häns behöva "där fanns
det flera som jaktade för husbehov."

I vad det avser Avon säga
meddelaren att det förr funnits myg-
ket hare och skogsfågel, såsom

järpe, orre, rjpa och bjäder. Om
haren säga de:

ha fins na ärmest in hära pa
äva skögen; ha jar pom slät ve
härän,

"det finns nu ärmest (= knappast) en
hare pa Svaskogen; det är som slut
med haren."

De sista personer, som i huvudsak
sökte försörja sig ^{med} jakt, voro Johan
Andersson, Karl-August Paulström och
Karl Johan Eubom, vanligen kallade
Lina-Johan "Lina-Johan," Karl-August
"Karl-August" och ämbäms-käl-Johan
"Euboms-Karl-Johan." Lina-Johan säger
själv: ve dzik bära a jakt "vi gingo
bära och jaktade."

Dessa jägare hade en hund gemen-

samt och med denna gingo de i regel ut varje dag på Svasshogen. Under hösten 1907 sköto de omkring 200 harear; de sköto dessa ända ären hävond "undan en hund," d.v.s. blott med en hund. Hunden, som kallades sköt "Skott," var mycket begjiven på h^äran "begiven på haren," och därför måste jägarna alltid fort skynda sig fram och taga vara på varje skjuten hare, ty annars hann hunden äta upp haren.

Efter någon tid var det utjagat på Svasshogen och därför övergick både Lina-Johan och Euboms-Karl-Johan till annat arbete, bl. a. ha de under några år varit malmlastare på Svartön

invid Luleå. Även Karl-August Lundström
var under någon tid divensearbetare
i Luleå, oftast hammarbetare. Men han
tyckte sig finna att
ha bänse ant o arbet; ha fick
så mycket uti maten.

"det bar (= betalade) sig inte att arbeta,
det gick så mycket (pengar) i maten",
och därför återvände han på allvar
till jägarlivet, vilket betydde svårt och nöd
för honom och hans familj. Han hade
nämligen gift sig och omkring 1922 hade
han nio barn i sin lilla stuga. Han
hade ej något understöd i någon annan
form än vad hustrun kunde tigga sig
till av givmilda människor i byn.

Något enstaka år kunde jakten ge
bättre resultat. Således lär han under

vintern 1922-23 ha skjutit ekorrar och annat småvilt för omkring 300 kr. Detta är fick han 3 kr. för varje ekorrskinn. Under vintern sålde han även ut nät under isen i älven. På ett av näten, som var ett siknät, fick han en lax om 15 kg och på ett annat nät en lax om 12 kg. Såväl fisken som fåglar och annan fångst sålde han till köpmän i Luleå.

Han lär ha sagt till sina grannar att det viktigaste för honom var att kunna sälja så pass att han fick pengor att köpa knut och knallhattar samt beagel. De gamla patronhylsorna tog han vara på och laddade om så länge de höllt. I regel räckte de för tre laddningar. Det blev några

ören billigare att ladda skotten själv.

16

Karl-August Sandström och hans familj kunde nog äta fågelkött under förbjuden^{tid}. Det berättas, att ^{en} person kom in till Sandströms när de äto middag och om en stund började ett av barnen ropa: mäma, mäma, fär fär ha tå fjäderhås "mamma, mamma, farfar har tagit fjäderhalsen." Av detta framgick att de äto fjädersteh. - Farfadern, jfr. sid. 4, bodde i samma lilla stuga som sonen.

Karl-August Sandström blev misstänkt för att skjuta får, som gingo på bete i skogen. I vad mån denna misstanke ägde grund är svårt att avgöra, men det var en besvärande omständighet att många får "kommo bort". På hände

ULMA 10639. Algot Lundberg. 1937
NB. NEDERLULEÅ (Avan)
Frgl. M 25

17
sig en dag, att Sandströms hustru råkade
hustrun till en bonde, som förlorat många
får, och denna kvinna kunde ej behär-
ska sig utan gåa Sandströms hustru några
"pikar" om fårkött. Det ens ordet gav
det andra och snart var en gräl i
gång, och Sandströms hustru fick veta
vad alla tänkte och sade, nämligen
att Sandström stjuvsköt fåren. Då det
var sagt i vittnes närvaro tog Sand-
ströms ut stämning för årekränkning
och i krist på bevis blev den åsyftade
bondehustrun dömd till böter för åre-
kränkningen.

— — Om vanan att ha bössan, se sid. 34.

J vad det avser behandlingen av
villet lär det, som ej direkt konsume-
rades, ha Torkeås eller saltats. (Jfr

min uppsats om mat och matlagning) 18
Köttet torkades i en torkställning (f.) tork-
ställning, som var uppsatt på häckars-
tak. För att skydda köttet hängdes upp
gamla nät, oftast gamla kolknät, om-
kring torkställningen.

Man har sedan gammalt ansett att
fögel ska hängas uti fötterna så
bevaras den bäst "fågeln skall hängas
i fötterna så bevaras den bäst."

— . —
Så man äter gott kött brukar man
säga ha smäkas fögel "det smakas
fågel," ty fågelkött har ansetts vara
kalasmat. Jfr. uttrycket: ha var
o ha da prästen kom "det var
så ha da prästen kom," d. v. s. det
borde finnas då prästen kom. Särskilt

av fjärdar o rår "ljäder och oruhöna"
har man anset sig få gott kött.

I denna trakt har det ej varit
brukligt att samla ägg. Ex. när man
fån någe råräg so var man ^(för o) ant
rår dom "när man fann något rår-
ägg, så var man för att inte röra
dem."

För att vitmeua muren har man
brukat använda en häraföt (m.)
harfot. Ex. en häraföt för o
kryt måon "en harfot för att klita
muren."

Omkring 1872 lär en man ha
gjiltra för rårven "giltrat för rårven,"
och han fängade 10 stycken och för

varje rånskinns fick han 10 kronor.

20

På överkanten av de stövlar, som omkring 1880-talet voro i bruk som söndags- och helgshor, jfr. min uppsats om skor, fanns en kant av lundskinn; i övrigt var skon av renskinn.

Jaktväsborna voro mycket enkla; oftast voro de gjorda av säckväv. I andra fall voro de av renskinn eller kalvskinn. För att väskan skulle hålla formen bättre, blev det, omkring 1880-talet och senare, vanligt att sätta en träbottnen i väskan. Lålskinn ansågs vara det bästa skinnat, såväl för jaktväschor som andra väschor,

ULMA 10639. Algot Lundberg. 1937
NB. NEDERLULEÅ (Avar)
Frgl. M 25

ty sådana väskor som varo av säl-
skinn stodo bättre emot vata.

Till slädhäod (f.) slädhud ha
använts björnhäod (f.) björnhud eller
rörn sfjün (n.) reuskin, rätt ofta
en särvhäod (f.) sarvhud.

Till dyjn (f.) dyna för fickur, då
detta vilade mot väggen, brukade man
sätta löom sfjün (n.) lomskinn.

En del äldre ha hört att häravla
"harullen" blivit tillvaratagen, men
man känner ej till varstik den nyttjats.

Fågarnas de'ön (n.) dum har man
stoppat i bolster och kuddar, och
fjiren "fjäderna" ha samlats för att

bli brödnaggas. - Min far säger att
dom vår g^oda dj^r "de voro gode
(= rätt så) dyra," ty de kostade 3 kronor
stycket, då min far, omkring 1890, hade
köpt en par. Dessa voro av tjäder- och
vojftjäder. (Då far tyckte att fjädernaggarna
voro dyra, sade mor: ve någes h^a dom
"vi måste ha dem.")

För att sopa ihop mjölet på bak-
bordet användes en fågelvinge, oftast
en tjäder- eller vojvinge.

Man har ansett att siglaträn (m.)
sältran varit bättre än slja då
man skulle måla ut "måla ut."
Till skosmörja anses sälspäck vara
synnerligen utmärkt. - En skosmörja,
se uppsatsen om skotillverkning.

III. Fiskets betydelse.

23

I vad det gäller fisket må här
anföras en notis ur en sovithingsbe-
skrivning¹⁾ över Även, upprättad 1782 av

1 A. H. Steinvall:

"Fiskevattnen, nyttjas uti Älven alle-
nast till Huskehor varest fås lax,
sik och abbor."

"Älven fås om våren något
Braten uti Notriken eller Slviks-
träsket."

Utöver vad som tidigare är nämnt,
ifr. sid. 3 och 7, bör här tilläggas att små-
pojkar och ynglingar sysslat med fiske,
huvudsakligen mete.

¹⁾ Denna handling finnes i lantmäterikontoret i Uleå.

3 vad det gäller tiden omkring 1875
säger en av medlemarna:

he var ant måk som fiske så dom
köt läva på na; men no kött dom
ha noät or lägen

"det var inte många som fiskade
så dom kunde leva på det; men nog
kunde dom ha en not och en lägen."

Utom lax, sik och abborre, jfr.
sid. 23, ha även fångats skjup (m.) sep,
möt (m.) mört, ijid (m.) id, här (m.)
harr, dzäda (f.) gåddax, läkan (m.) lake, åbor
strömrygg (m.) x aborströmming, äl (m.)
äl, böpting (m.) börsting.

Mycket föraktade äro stärnböting
(m.) stenskoting, även kallad stärnsämp
(f.) stenskimpa, samt snäggis (m.)
snorgärs.

Fisken transporterades ofta på en sålkkäop "säljklyka" eller, om det blev särdeles stor fångst, i en könt (m.) kont. tex. hin vär-e nägar som had i nöst o dom had in könt; o dom trad in fjäp el i stäk in i gräparan på köntn o so bändom köntn mila-se "här var det några som hade en not och dom hade (även) en kont; och som trädde en käpp eller en stång in i greparna på konten, och så burro dom konten mellan sig."

Säljklykorna bars i händerna.

Konten var oftast av näver eller av träspjälor.

I vad det avser laxfisket lade man laxen i en läksfjälar (m.) laxhällare, där det fanns is. Där fick laxen

ligga orensad till dess den rensades och saltades.

26

En av medlemarna har hört av sin fader, att under 1840-talet lär man ^{ett år} ha fått så mycket lax vid Åva laxfiske att man måste använda kolkfärjorna för att reo i land fångsten, och två kaular hade fullt arbete med att skära upp och rensa laxen. - Att denna uppgift är riktig, bestryktes av de handlingar, som tillhöra fattigvården i Nederluleå. Av dessa handlingar framgår, att Åva laxfiske år 1846 skulle erlägga en tunna "Fattighorn." Till jämförelse må anföras att år 1843 var Åva laxfiske ej antecknat i "fattigvårdsregleringen", men Åva tullkvarn skulle då lämna 12 kappor och Gaddviks laxfiske 10 kappor "Fattighorn."

ULMA 10639. Algot Lundberg. 1937
NB. NEDERLULEÅ (Åvan)
Frgl. M 25

27
Detta visar att laxfisket varit mycket givande vissa år, och andra år har det lämnat fåga eller intet. Det har därför varit nedlagt vid skilda tillfällen, bl. a. från 1896 till 1920. Sistnämnda år upptogs laxfisket igen och fortfarande ger det så pass stor fångst, att det anses lövande.

Strömningen har givetvis ej fångats här men den är dock den vanligaste fisksorten i hushållet, ja, så allmän att när man talar om att man äter "fisker och potatisen," så menar man strömning och potatis.

I vad det avser rensningen av strömningen har man tidigare skilt mellan knippt "knippt" eller fjilt "hillt." I förra fallet anses

sådan strömning, vars huvud blivit avslutet med en kraftigt och hastigt ryck med fingrarna, varvid även fisktarmarna slitits ut. I senare fallet anses strömning som är kända på så sätt, att man fattat tag med fingrarna nedan gällocken och sedan hastigt vridit bort dessa varvid även en del av resen följt med.

Avborna kalla kustfolket strömningsstypparna, strömingsströpparen, emär de anses styppa, ströpp, strömmingen.

I meddelarnas barndom, 1870-talet, sättothades fisk rätt allmänt. I Avansker det ej numera, men i vissa grannbyar, exempelvis i Klöstersjön,

soltorkar man gädda än i dag.
 Antingen hänger man den uppflähta
 fisken på spikar, inslagna i väggen,
 eller också hänges den på streck.
 Då man fläta ist fisken "flakar
 ut fisken" låter man den antingen
 hänga ihop i ryggen eller vid stjärt-
 fevan.

Man brukade sämunda t^or^ke fisken
 "torka fisken", och då erhålls s^ol^ttorke fisken
 "soltorkadfisken", som blev synnerligen hård.
 Ex. t^or^gä^da v^ät s^o h^ät s^om spⁱk^en
 a ä^ta "torrgädda blir så hård som
 spiken att äta."

Utom gädda soltorkades även aborre
 och mört.

Vidare brukade man s^ol^te fisken
 "satta fisken."

ULMA 10639, Algot Lundberg. 1937
 NB. NEDERLULEÅ (Avan)
 Frgl. M 25

När man saltade litet skedd det
 i syfte att seorsält "sursalta". Ex.
 et som ja minns braäke dom seorsält
 gräv mört "efter som jag minns brukade
 dom sursalta gräv mört."

fäst. fäd man fisken nädr na seorsläka
 o sådan sälte-dom-en i fibruggan

"först lade man fisken ned i någon
 sur lake och sedan saltade dom den i
 fjärningar."

dom sälte ljyrt som väp lös i fzyrt
 o som säfte "dom saltade litet så
 den blev lös i köttet och som saftig."

man-en läkte så il, o ha läkte seot
 "men den luktade så illa, och det luktade
 surt."

"Vanligast var dock att "salta
 fisken grav," sält fisken gräv. Därav

ULMA 10639. A. Lundberg. 1937
 NB. NEDERLULEÄ (Avan)
 Frgl. M 25

upphom bl. a. benämningarna
grävfisk (m.) grävfisk, grävmöt
(m.) grävmöt, grävsjekt (m.) gräv-
sik, grävläks (m.) grävlax.

Av fiskens innanmäte har tillvara-
tagits som för att användas i den
palt som kallats römpält (m.)
römpält.

I vad det i övrigt angår maträtter,
vare fisk ingår, se min uppsats om
matshällning.

I äldre tid åt man ofta strömmingen
som en vät "som den var," utan
att taga ut resen; ännu finns det
äldre personer som anse det vara
"fjäs" att bena strömming.

Strömmingen, som varit saltad,
har man köpt fjärdingvis från

kustborna. Även löja har inköpts,
och rätt såkänt. Ex. äl skul
ha strömmingen o någon änska fa
kat fjäpp löja " alla skulle ha
strömmingen och någon änska få
(= enstaka) kunde köpa löja."

Löja har ansetts vara en god
fisk, liksom laxen.

Det har länge varit brukligt i
denna trakt att lägga klärstjⁱⁿ (n.)
klarskin i kaffe. Det bästa klar-
skinnet erhåll man av gädda och
abborre. Klarskin användes ännu,
fastän ej så allmänt som för.

I vad i övrigt angår använd-
ningen av fisk med följande notis
anföras.

var ja dzrk siståre i sköpa

så bänd ja me i här för ned
 bäcken åti åkerbröån var-e so miffz
 mötz, o åin kväl fik ja två sêk
 ful i mêt, o måna slöa ned
 höon at grijsn, o han åt, fast
 mötan höpe krijszga trijzne a-n,
 dom spræktase he dom dröa-å,
 sedan bänd ja i vat o fiska dzäda
 om såman va o pålk, fêsta gäka
 fik ja å dzäd, o dr måste var
 fjungofir.

"när jag gick vilståret i skolan
 så bänd jag mig en här för ned
 i bäcken vid Åkerbron var det så
 mycket mört, och en kväll fick jag
 två säckar fulla av mört, och man
 ma slog ned i hon åt grisen, och den
 åt, fast mörtten hoppade omkring

ULMA 10639. Algot Lundberg. 1937
 NB, NEDERLULEÅ (Avan)
 Frgl. M 25

trynet på honom; de sprattlade när
de drogo av (ned i halsen på grisen).

Sedan beard jag ett nät och fiska-
de gädda om sommaren med en
palka; första gången fick jag en
gädda, och det mesta var tjugo-
fyra.

Tillägg: Om vanan än ha bössan med
sig i skogen vittnar följande notis:
gämselgöben, mörfår, skul ältr
ha bösa vä-se om-en var utes fjyr
el na äna; i gäk skul et na ved
o ja skul fök-en, da fik-en sig en
ékör up i tré o so dril o sfjöt,
o-n sköt ftör sköt far o fa né-n
men han nägase dril sist fäl i par
gräna far o fa itjén-an; han tikt
ha vat in djör ékör inan-en fik

afsjö-en,

"gammelqubben, morfadenn, skulle alltid ha bössan med sig om han var uti köra eller något annat; en gång skulle han efter något ved och jag skulle följa honom; då fick han se en ekorre i ett träd, och så till att skjuta; och han sköt flera skott för att få ned den, men han måste till sist fälla ett par granar för att få den; han tyckte det blev en dyr ekorre innan han fick den."

Fällägg. Sedan rätten att fiska i bäcken blivit "inropad" på byastämman hade givetvis ingen annan än "inroparen" rätt att fiska där. Men detta oaktat Togo Bränslarna, jfr. sid. 10, varje vår plats vid bäck-

stranden. En av meddelarna säger att
ha varit jäktade bråk va o fa taf,
dom, men dom fiske enda " det
var ett jäktade bråk med att få
bort dom, men dom fiske enda."

Omkring 1920 upptörde man med
att "auktionera bort" fiskerätten
i bäcken.

ULMA 10639. Algot Lundberg. 1937
NB. NEDERLULEÅ (Avan)
Frgl. M 25

ULMA 10639. Algot Lundberg. 1937
NB. NEDERLULEÅ (Avan)